

E-GÜVVENLIK

The infographic features a central illustration of a person in a grey shirt and blue pants standing with their hands on their head, looking distressed at a computer monitor. The monitor displays a blue shield with a red 'X' and the word 'virüs' in red. The background is a dark brown gradient with a spotlight effect on the person and the computer. Five callout boxes with icons and text describe different types of harmful software.

- Virüs**
• Çalıştığında bilgisayarınıza değişik şekillerde zarar verebilen bilgisayar programlarıdır. Tüm virüsler, bir sistemde aktif hale geçirildikten sonra çoğalma özelliğine sahiptirler.
- Truva Atı (Trojan)**
• Güvenli görünen ancak giriş yaptığı sistemin arka planına sızarak bilgisayarda olan biten tüm verileri internet korsanlarına sunabilen yazılımlardır.
- Solucan (Worm)**
• Kendisini bir bilgisayardan diğerine kopyalamak için tasarlanmış ve bunu otomatik olarak yapan yazılımlardır. Solucanların en büyük tehlikesi, kendilerini büyük sayılarda çoğaltma becerileridir.
- Casus Yazılımlar(SpyWare)**
• Tanıtım, kişisel bilgi toplama veya onayınızı almadan bilgisayarınızın yapılandırmasını değiştirme gibi belirli davranışları gerçekleştiren yazılımlardır. Casus yazılımlar, genellikle başka bir program kurulurken, sizin de onayınızla bilgisayarınıza kurulan yazılımlardır.
- Reklam Yazılımları(AdWare)**
• Bilgisayarınızda reklamlar görüntülemek, arama isteklerinizi reklam web sitelerine yeniden yönlendirmek ve özelleştirilmiş reklamların görüntülenmesi için ziyaret ettiğiniz web sitelerinin türleri gibi hakkınızdaki pazarlama verilerini toplamak amacıyla tasarlanmış yazılımlardır.

SİBER TUZAKLARI NASIL ANLARIM ?

1. İnternette kimlik bilgilerini isteyen web sitelerine karşı dikkatli ol.

2. Bedava hediyelerden, programlardan ve kazanacağını söyleyen yarışmalardan uzak dur.

3. Eğlenceli gibi görünen testler, senin hakkında bilgi toplamak için hazırlanmış olabilir. Bir kez daha düşün.

4. Unutma! Bilinen markalar veya kurumlar e-posta yoluyla senden parola kimlik bilgileri gibi kişisel bilgiler istemez.

5. Açılır pencerelerle (pop-up) gelen yarışma ve anketlere katılma.

6. Şüpheli bulduğun e-postaların içindeki bağlantıya (linke) tıklama ve gönderilen dosyayı açma.

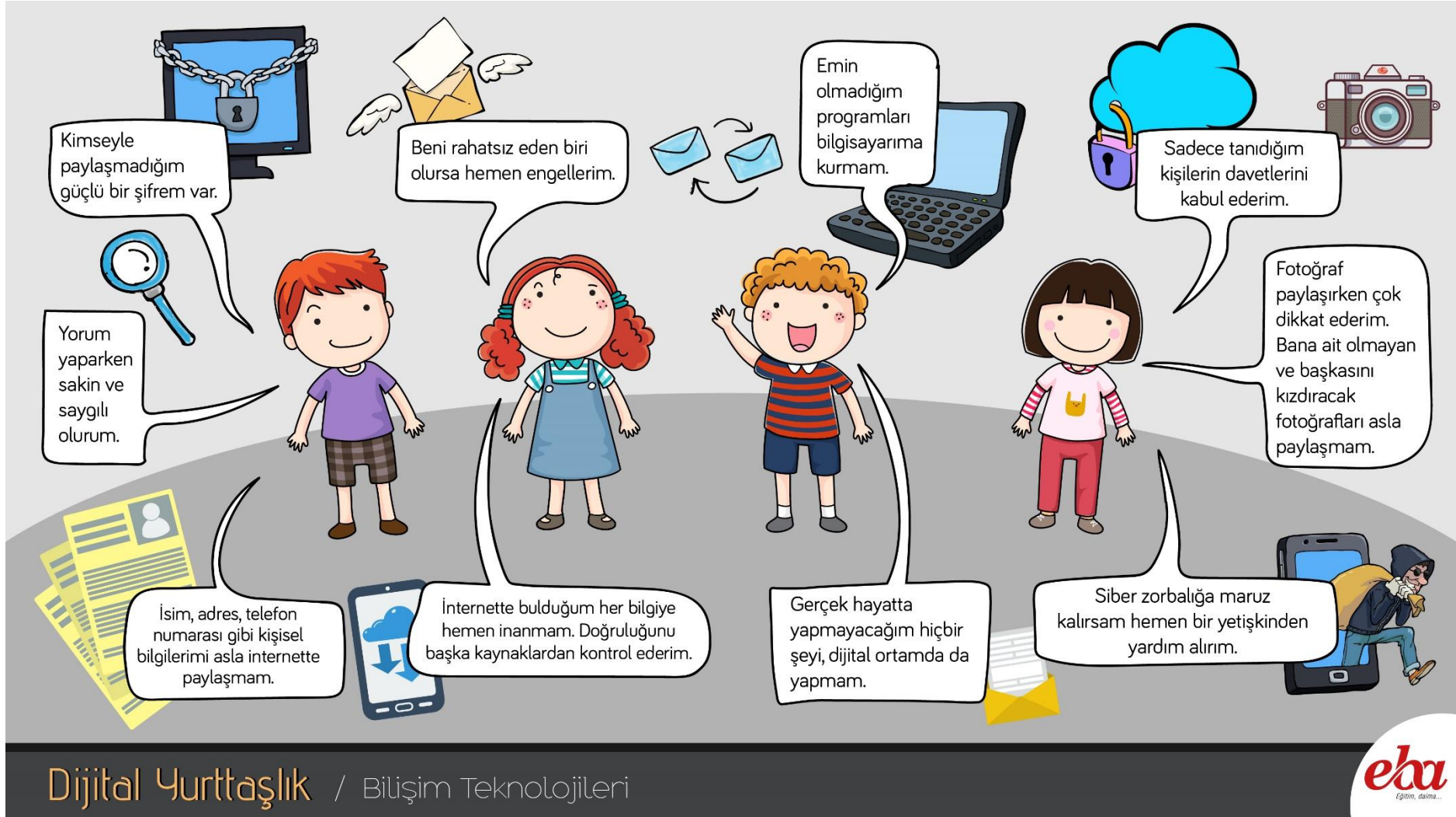
7. Tanımadığın kişilerden gelen e-postaları açmadan önce, tekrar düşün ve gönderilen dosyayı açma.

8. İçeriği arkadaşlarına da göndermeni isteyen e-postalar, seni ve arkadaşlarını riske atabilir. E-postayı sil ve arkadaşlarını uyar.

9. İsteğin dışında bilgisayar kameranın açılmaması için, kameranı kontrol et.

10. Oyun oynamak için, üye olmanı isteyen siteleri önce dikkatlice incele.

GÜVENLİ ŞİFRE ÖZELLİKLERİ

- . Sistem yavaşlıyorsa;
- . Bilgiler kayboluyorsa;
- . İstenmeyen programlar, internet sayfaları açılıyorsa;
- . Bilgisayar verdiğiniz komutları yerine getirmiyorsa;
- . Bilgisayar isteğiniz dışında işlem yapıyorsa;
- . Bazı dosyalar açılmıyorsa;

bilgisayarınıza zararlı yazılım bulaşmış olabilir

Bilgisarımızı, zararlı yazılımlardan korumak ve zararı en aza indirmek için;

- GÜVENLİK DUVARINI KULLANIN,
- ÖNEMLİ BİLGİLERİNİZİ YEDEKLEYİN,
- İŞLETİM SİSTEMLERİNİZİ GÜNCELLEYİN,
- ANTİVİRÜS PROGRAMI KULLANIN VE GÜNCEL TUTUN,
- EMİN OLMADIĞINIZ ELEKTRONİK POSTA EKLERİNİ AÇMAYIN,
- GÜVENİLİR OLMAYAN SİTELERDEN PROGRAM / MÜZİK / OYUN İNDİRMİYİN,
- TARAYICINIZIN GÜVENLİK AYARLARINI ÜST DÜZEYDE TUTUN,
- AYNI ANDA BİRDEN FAZLA ANTİVİRÜS PROGRAMI KURMAYIN,
- BULAŞMIŞ VİRÜSÜ TEMİZLEYEMİYORSANIZ BAŞKA ANTİVİRÜS PROGRAMLARI DENEYİN VEYA İŞLETİM SİSTEMİNİ BİÇİMLENDİRİN.

- . Sistem yavaşlıyorsa;
- . Bilgiler kayboluyorsa;
- . İstenmeyen programlar, internet sayfaları açılıyorsa;
- . Bilgisayar verdiğiniz komutları yerine getirmiyorsa;
- . Bilgisayar isteğiniz dışında işlem yapıyorsa;
- . Bazı dosyalar açılmıyorsa;

bilgisayarınıza zararlı yazılım bulaşmış olabilir

Bilgisarımızı, zararlı yazılımlardan korumak ve zararı en aza indirmek için;

- GÜVENLİK DUVARINI KULLANIN,
- ÖNEMLİ BİLGİLERİNİZİ YEDEKLEYİN,
- İŞLETİM SİSTEMLERİNİZİ GÜNCELLEYİN,
- ANTİVİRÜS PROGRAMI KULLANIN VE GÜNCEL TUTUN,
- EMİN OLMADIĞINIZ ELEKTRONİK POSTA EKLERİNİ AÇMAYIN,
- GÜVENİLİR OLMAYAN SİTELERDEN PROGRAM / MÜZİK / OYUN İNDİRMİYİN,
- TARAYICINIZIN GÜVENLİK AYARLARINI ÜST DÜZEYDE TUTUN,
- AYNI ANDA BİRDEN FAZLA ANTİVİRÜS PROGRAMI KURMAYIN,
- BULAŞMIŞ VİRÜSÜ TEMİZLEYEMİYORSANIZ BAŞKA ANTİVİRÜS PROGRAMLARI DENEYİN VEYA İŞLETİM SİSTEMİNİ BİÇİMLENDİRİN.

SİBER ZORBALIK KARŞISINDA YAPILMASI GEREKENLER

- 01 AİLELE PAYLAŞ**

Bilgisayarım, akıllı telefonum ya da diğer elektronik cihazlarım aracılığıyla beni rahatsız eden bir kişi veya durum olursa derhal bunu ailemle paylaşacağım.

- 02 AİLENDEN MÜSAADE AL**

Aile büyüklerimden müsaade almadan kendime veya başkalarına ait hiçbir fotoğrafı, videoyu ve görsel materyali sosyal ağlarda ya da diğer online platformlarda paylaşmayacağım.

- 03 İZİNLI İLETİŞİM KUR**

Anne ve babamın haberi ve izni olmaksızın, tanımadığım kişilerle online olarak görüşmeyeceğim. Böyle kişilerle akıllı telefon aracılığıyla iletişim kurmayacağım.

- 04 KÖTÜ MESAJLARI BİLDİR**

Beni tehdit veya rahatsız eden, dalga geçen ya da kendimi kötü hissetmeme neden olan her türlü mesajı önce anne ve babama bildireceğim. Bu tür mesajları almamın kesinlikle benim suçum olmadığını farkında olacağım.

- 05 KİMSEYİ İNCİTME**

Kendim de bir siber zorba olmayacağım! Sosyal medya, e-posta veya akıllı telefon gibi dijital iletişim araçlarını kullanarak kimseyi incitecek söz yazmayacak, dedikodu yapmayacağım.

- 06 KİŞİSEL BİLGİLERİNİ PAYLAŞMA**

Ev adresimizi, telefon numaramı, aileme ait iş yeri ve telefon bilgilerini onların haberi ve izni olmadan kesinlikle hiç kimseye paylaşmayacağım.

- 07 ŞİFREİNİ PAYLAŞMA**

Bilgisayarım, sosyal medyada ve mobil cihazlarım kullandığım şifreleri ailem dışında kimseye söylemeyeceğim. Bu şifreleri isteyen bir arkadaşım bile olsa, hemen anneme veya babama haber vereceğim.

- 08 İÇERİĞİ AİLELE BELİRLE**

İnterneti ve sosyal medyayı kullanacağım zamanı, ziyaret edebileceğim web sitelerini ve uygulamaları aile büyüklerimle birlikte belirleyeceğiz.

- 09 İNTERNETİ DOĞRU KULLAN**

Ailemin tüm bireylerinin interneti doğru şekilde kullanmasını, daha keyifli vakit geçirmelerini ve yeni şeyler öğrenmelerini sağlamak için onlara yardımcı olacağım.

- 10 DOSYALARI İZİNLE İNDİR**

Bilgisayarım, akıllı telefonum ya da diğer elektronik cihazlarım aracılığıyla beni rahatsız eden bir kişi veya durum olursa derhal bunu ailemle paylaşacağım.

SİBER ZORBALIK KARŞISINDA YAPILMASI GEREKENLER

- 01 AİLELE PAYLAŞ**

Bilgisayarım, akıllı telefonum ya da diğer elektronik cihazlarım aracılığıyla beni rahatsız eden bir kişi veya durum olursa derhal bunu ailemle paylaşacağım.

- 02 AİLENDEN MÜSAADE AL**

Aile büyüklerimden müsaade almadan kendime veya başkalarına ait hiçbir fotoğrafı, videoyu ve görsel materyali sosyal ağlarda ya da diğer online platformlarda paylaşmayacağım.

- 03 İZİNLI İLETİŞİM KUR**

Anne ve babamın haberi ve izni olmaksızın, tanımadığım kişilerle online olarak görüşmeyeceğim. Böyle kişilerle akıllı telefon aracılığıyla iletişim kurmayacağım.

- 04 KÖTÜ MESAJLARI BİLDİR**

Beni tehdit veya rahatsız eden, dalga geçen ya da kendimi kötü hissetmeme neden olan her türlü mesajı önce anne ve babama bildireceğim. Bu tür mesajları almamın kesinlikle benim suçum olmadığını farkında olacağım.

- 05 KİMSEYİ İNCİTME**

Kendim de bir siber zorba olmayacağım! Sosyal medya, e-posta veya akıllı telefon gibi dijital iletişim araçlarını kullanarak kimseyi incitecek söz yazmayacak, dedikodu yapmayacağım.

- 06 KİŞİSEL BİLGİLERİNİ PAYLAŞMA**

Ev adresimizi, telefon numaramı, aileme ait iş yeri ve telefon bilgilerinin onların haberi ve izni olmadan kesinlikle hiç kimseye paylaşmayacağım.

- 07 ŞİFRENI PAYLAŞMA**

Bilgisayarım, sosyal medyada ve mobil cihazlarım kullandığım şifreleri ailem dışında kimseye söylemeyeceğim. Bu şifreleri isteyen bir arkadaşım bile olsa, hemen anneme veya babama haber vereceğim.

- 08 İÇERİĞİ AİLELE BELİRLE**

İnterneti ve sosyal medyayı kullanacağım zamanı, ziyaret edebileceğim web sitelerini ve uygulamaları aile büyüklerimle birlikte belirleyeceğiz.

- 09 İNTERNETİ DOĞRU KULLAN**

Ailemin tüm bireylerinin interneti doğru şekilde kullanmasını, daha keyifli vakit geçirmelerini ve yeni şeyler öğrenmelerini sağlamak için onlara yardımcı olacağım.

- 10 DOSYALARI İZİNLE İNDİR**

Bilgisayarım, akıllı telefonum ya da diğer elektronik cihazlarım aracılığıyla beni rahatsız eden bir kişi veya durum olursa derhal bunu ailemle paylaşacağım.

